

[Udenrigsministeren.]

svækket end det, vi har kendt gennem de senere år, end at risikere den situation, at vi faktisk overhovedet ikke har noget FN.

Flere af de ærede ordførere gjorde endvidere bemærkninger om NATO-politikken og situationen vedrørende NATO, herunder specielt med henblik på året 1969, og i hvert fald en enkelt ordfører fandt, at det ville være rigtigt, at vi havde en åben debat om NATO-problemerne. Hertil vil jeg gerne sige, at spørgsmålet må besvares alt efter, hvad formål man har med at føre en sådan debat. Begrundelsen for oprettelsen af NATO var jo den verdenspolitiske situation, der forelå i årene umiddelbart efter krigen. Den fundamentale opdeling i øst og vest, som man plejer at kalde det, er ikke afskaffet, og derfor er den fundamentale forudsætning for opretholdelsen af den vestlige forsvarsorganisation stadig til stede. Det vil ikke være muligt i dag at vurdere, om denne forudsætning også er til stede i 1968-69. Derfor kan det efter min opfattelse i debatten omkring fortsat dansk medlemskab af NATO ikke være rimeligt at diskutere dette problem med henblik på 1968-69, før vi kender de politiske forudsætninger for at føre en sådan debat, og dem kender vi i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt. Så skal man da være en særdeles fremsynet person.

Det er den danske regerings opfattelse, at hvis forholdene stiller sig på samme måde om 2, 3 år eller 4 år, som de stiller sig i dag, er det i Danmarks klare interesse fortsat at være medlem af NATO.

Hvis man derimod med en drøftelse af NATO-problemer tænker på en drøftelse af NATOs organisation, af NATOs strategi, af NATOs taktik, er det ganske klart, at en sådan debat vil være hensigtsmæssig. Den skal naturligvis føres på et så vidt muligt velfunderet grundlag. Derfor har NATOs sidste ministerrådsmøde da også besluttet at anmode eksperterne om at udarbejde et materiale, der kan danne grundlag for en drøftelse af NATOs organisatoriske opbygning, NATOs strategi, NATOs taktik o. s. v. Specielt vedrørende de problemer, der omhandler strategi og taktik i forsvarsmæssig henseende, har der jo på det nylig afholdte forsvarsminister-

møde været en fornyet behandling af sagen, som fører frem til fornyet drøftelse, idet man ikke nåede nogen afklaring af spørgsmålet og ikke nåede et fælles syn på, hvorledes debatten skulle tilrettelægges. Vi kan altså fra regeringens side kun medvirke til, at en sådan debat om de konkrete, øjeblikkelige NATO-problemer til stadighed føres.

En del ærede medlemmer gjorde endvidere bemærkninger om Vietnam, og i den forbindelse gjorde det ærede medlem hr. Aksel Larsen opmærksom på, at her var jo et udmærket tilfælde, hvor Danmark kunne protestere og kritisere USA. Jeg vil gerne, for at der ikke skal være nogen tvivl, gentage, hvad jeg havde lejlighed til at sige forleden dag som svar på et spørgsmål fra det ærede medlem hr. Kai Moltke. Der har ikke fra USAs side været rejst ønske om, at Danmark eller andre lande skulle godkende den politik, som USA fører i Vietnam. Vi er ikke blevet bedt om det, og vi har derfor heller ikke følt os foranlediget til at udtale os i den retning. Derimod har jeg på den danske regerings vegne på det sidste NATO-ministerrådsmøde fremført nogle kritiske bemærkninger med hensyn til de forudsætninger, der findes, og den udvikling, der er gået forud, og som såvel i spørgsmålet Vietnam som i de andre tilfælde, hvor akutte konflikter pludselig fremtræder, i virkeligheden ligger bagved og begrundes, at disse konflikter opstår. Jeg vil i den forbindelse sige, at vi nok mange steder i den vestlige verden er tilbøjelige til at være for enøjede, tilbøjelige til, så snart vi træffer mennesker fra andre verdensdele, fra Asien, Afrika, Sydamerika, som ikke lige akkurat deler vort vestlige syn på storpolitik, da øjeblikkelig at betragte dem som kommunister eller kommunistiske medløbere. Jeg tror, at en noget mere nuanceret og forståelsesfuld betragtning over for befolkningerne i disse lande, og specielt over for de ansvarlige politikere i disse lande, ville gøre det muligt for os at skabe et bedre samarbejde de vestlige lande og dem imellem og derigennem også forhindre, at udviklingslinjer får lov til at forstærke sig, så de pludselig fremtræder som akutte konflikter.

Jeg vil dog gerne specielt omkring Vietnamspørgsmålet gøre et par betragtninger gældende.